

# KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠТИTU

Klasa 21 (4)



INDUSTRISKE SVOJINE

Izdan 1. Decembra 1931.

## PATENTNI SPIS BR. 8531

**Siemens-Schuckertwerke Aktiengesellschaft, Berlin—Siemensstadt, Nemačka.**

Elektromagnetsko paljenje za ispravljače sa živinom parom.

Prijava od 12 decembra 1930.

Važi od 1 aprila 1931.

Traženo pravo prvenstva od 21 februara 1930 (Nemačka).

Već je poznato pri upotrebi elektromagneta za izvođenje paljenja kod ispravljača sa živinom parom, da se deo koji vodi napon, t. j. anoda paljenja ili igla paljenja uvlači kroz elektromagnet prema izvesnoj opruzi u katodnu živu. Pri potapanju člana paljenja magnetni kalem biva kratko spojen i ponova oslobođa član paljenja tako, da se ovaj pod dejstvom oprugine sile vraća u svoj položaj mira i pri izlježenju iz katodne žive izaziva varnicu za paljenje. Takvo izvođenje elektromagnetskog paljenja je pak upotrebljivo za gvozdene ispravljače, kod kojih paljenje u svako doba može biti izvedeno radi kontrole, ali nije podesno za upotrebu kod staklenih ispravljača. Naročito se pokazuje kao štetna opruga, koja kod staklenog ispravljača služi za podizanje člana paljenja. Ova opruga nije pouzdana za duže vreme. Dalje sprovodni delovi moraju biti izvedeni veoma snažnim, da pri eventualnom obrazovanju svetlosnog luka ne bi bili razoren. Tako snažni metalni delovi u unutrašnjosti ispravljača stvaraju opet teškoće pri isparavanju i pri transportu.

Po pronalasku pomenute nezgode bivaju izbegnute, ako je elektroda koja jedino izvodi paljenje, uključena na red sa elektromagnetom i ako je u položaju mira jednim svojim krajem potopljena u katodnu živu.

U nacrtu je predstavljen jedan primer izvođenja.

U bočnom kraku 2 staklenog suda 1 na-

lazi se naprava 3 za paljenje, koja je predstavljena kao Vagnerov čekić, čiji anker 4 i kontaktno mesto 5 leže u vakuumnom sudu, dok je elektromagnetni kalem 6 postavljen spolja, i kod kojeg kao suprotna sila elektromagneta služi težina kraka 7 za paljenje osim težine ankera 4. Krak 7 za paljenje sastoji se iz tankog sprovodnika 8 u vidu žice, čiji se jedan kraj u položaju mira gnjura u katodnu živu 9, dok je drugi kraj sprovodno i pokretno pričvršćen na sprovodniku 10, koji je zaopljen u vakuumni sud. Krak 7 za paljenje nosi anker 4, koji može biti privučen kalemom 6. Delovi koji vode napon u domaćaj katode, snabdeveni su izolujućim zaštitnim zastiračem 11 (staklenim oblogom), da se tu ne bi mogao uspostaviti svetlosni luk. Slobodni kraj kraka 7 za paljenje koji služi kao kontakt gnjura se u položaju mira nekoliko milimetara u katodnu živu. Upotreba zaštitnog omota dopušta veoma lako odmeranje delova za paljenje. Na pr. krac za paljenje sa ankerom teži samo nekoliko grama. Ovo je u toku važno, što time biva isključena svaka teškoća pri isparavanju i pri transportu. Pošto kod ovog uređaja za paljenje osim toga nije predviđena nikakva naročita opruga, to je on u radu naročito neosetljiv i pouzdan. Anker koji je nošen kracom za paljenje može na kraku za paljenje biti izolisano prilvrđen.

Način dejstva ovog uređaja za paljenje jeste sledeći:

Kod uključivanja ispravljačkog postrojenja, kalem 6, koji je sa krakom paljenja uključen na red, dobija napon i izdiže krak za paljenje iz kalodne žive. Pri tome postaje prekidna na živinoj površini i kalem, koji je ostao bez struje, pušta krak paljenja da ponovo padne u živu i ovim ponovo zatvara kolo paljenja. Ovaj se proces ponavlja u brzom sledovanju dotle, dok nadražujući svetlosni luk odn. glavni svetlosni luk ne pojavi i u datom slučaju ne isključi napon paljenja. Ceo proces paljenja traje samo jedan deo sekunde. Ova brzina reagonovanja je značno preim秉stvo u odnosu na poznata paljenja. Pomoćni nadražaj može otpasti u mnogim slučajevima, u kojima postoji približno konstantno opterećenje jednostranske struje, što sobom donosi pojednostavljanje postrojenja i naime i kod manjih sudova značno poboljšanje stepena dejstva.

Za isključenje napona paljenja po izvršenom paljenju pomoćne nadražujuće struje može biti predviđen jedan rele. Takođe je moguće, da se, poi zvrsenom paljenju, napon paljenja učini da se može isključiti pomoću same glavne struje preko jednog relea.

#### **Patentni zahtevi:**

1. Elektromagnetsko paljenje za ispravljače sa živinom parom, naznačeno time, što je elektroda, koja samo izvodi paljenje, uključena na red sa elektromagnetom i u položaju mira se jednim svojim krajem gnjura u katodnu živu.

2. Paljenje po zahtevu 1, naznačeno time, što su delovi naprave za paljenje, koji leže u ispravljačevom sudu, snabdeveni izolujućim zaštitnim omotom (11).

3. Paljenje po zahtevu 1 i 2, naznačeno time, što su delovi naprave za paljenje, koji leže u ispravljačkom sudu, snabdeveni staklom.

4. Paljenje po zahtevu 1, naznačeno time, što se napon paljenja po izvršenom paljenju može isključiti.

5. Paljenje po zahtevu 1 i 4, naznačeno time, što je radi isključenja napona za paljenje po izvršenom paljenju, pomoću pomoćne nadražujuće struje predviđen jedan rele.

6. Paljenje po zahtevu 1, 4 i 5 naznačeno time, što je radi isključenja napona paljenja pomoću glavne struje, predviđen rele.

7. Paljenje po zahtevu 1, naznačeno time, što je anker, koji je nošen krakom za paljenje, izolisano pritvrđen na krak za paljenje.



